

<http://physicsweb.org/article/news/4/2/13>

2000/02/23

فازِ جدید کامپیوتر کوانتمی

کامپیوتر کوانتمی بر اساس این کار می‌کند که ذره‌های کوانتمی می‌توانند هم‌زمان در دو یا چند حالت کوانتمی باشند. در سال‌های اخیر چندین گروه تجربه‌گر با سیستم‌های ساده‌ی گوناگونی در بیچه‌های منطقی درست کرده‌اند. جاناتان چنزو [۱] از دانش‌گاه آکسفورد [۲]، و هم‌کارانش رهیافت تشدید مغناطیسی هسته (ان‌ام‌آر) [۳] به محاسبه‌ی کامپیوتری را با فاز هندسی (یکی از ظرف‌ترین پدیده‌های نظریه‌ی کوانتمی) ترکیب کرده‌اند و اولین محاسبه‌ی کوانتمی هندسی را انجام داده‌اند [۴].

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها در محاسبه‌ی کوانتمی ساختن در بیچه‌های منطقی یعنی است که در برابر خطای مقاوم باشند. در میانه‌ی دهه ۱۹۹۰ نشان دادند برای این لازم است تحول یک زیرسیستم کوانتمی با حالت یک زیرسیستم دیگر کنترل شود. تحول زیرسیستم اول خودش را به شکل‌های متعددی نشان می‌دهد، از جمله به شکلی یک انتقال فاز در آزمایش آکسفورد، این انتقال فاز هندسی است.

فاز هندسی را مایکل پری [۵] در ۱۹۸۴ پیش‌بینی کرد. لیکن مطلب این است که اگر همیلتونی توصیف کننده‌ی یک سیستم کوانتمی بسیار کند تغییر کند، و سرانجام دوباره به حالت اولیه برگردد، در فاز کوانتمی سیستم تغییری به وجود می‌آید که به مساحت ناحیه‌ای بستگی دارد که مسیر تغییر همیلتونی میز آن است. این انتقال فاز، علاوه بر انتقال فاز دینامیکی ناشی از تحول زمانی است، که پیش از این هم شناخته شده بود. از آن موقع، فاز هندسی در سیستم‌های زیاد و متنوعی به طور تجربی آشکار شده است.

چنزو و هم‌کارانش آزمایش‌شان را در دمای اتاق و با محلولی شامل کلروفرم (CHCl_3) نشان دارشده با کربن ۱۳ انجام دادند. سیستم‌های کوانتمی اسپین هسته‌های هیدروژن و کربن ۱۳ اند. اندازه‌ی انتقال فاز هندسی هسته‌ی هیدروژن به حالت اسپین هسته‌ی

کربن^{۱۳} بستگی دارد. با این حال، گروه تأکید می‌کند ریافت هندسی به محاسبه‌ی کوانتمی ان‌ام‌آر، مزیت خاصی به روش‌های معمولی‌تر ندارد.

- [1] Jonathan Jones
- [2] Oxford
- [3] nuclear magnetic resonance (NMR)
- [4] Nature **403** 869
- [5] Michael Berry